

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA U PROCENI RIZIKA ZA KARDIOVASKULARNE BOLESTI

prim. dr Tatjana Egić
specijalista opšte medicine
Dom zdravlja „Novi Sad“

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI - DEFINICIJA

- Svetska zdravstvena organizacija definiše hronične masovne nezarazne bolesti kao nezarazna oboljenja sa dugotrajnim tokom i generalno sporom progresijom.
- Rezultat su kombinacije genetskih, fizioloških, ekoloških faktora i faktora ponašanja.

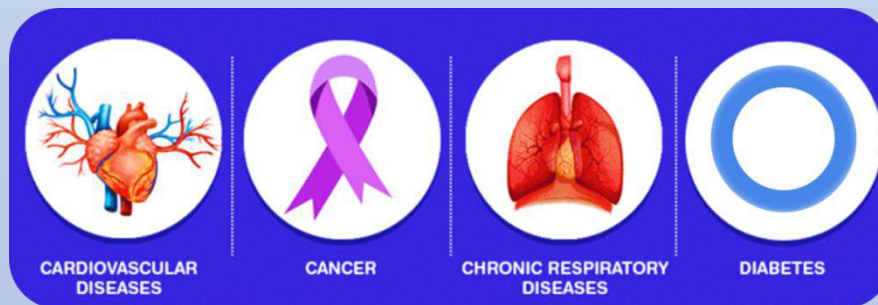

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI - DEFINICIJA

- ❑ Tradicionalno u hronične masovne nezarazne bolesti ubrajaju se:
 - * kardiovaskularne bolesti (kao što su srčani i moždani udari),
 - * maligne bolesti ,
 - * dijabetes i
 - * hronične respiratorne bolesti (HOPB i astma)

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI - EPIDEMIOLOGIJA

- Dugo su hronične nezarazne bolesti smatrane za oboljenja razvijenog sveta.
- Poslednjih godina uočena je promena ovog trenda i dramatičan porast nezaraznih bolesti u zemljama sa niskim i srednjim prihodima

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI - EPIDEMIOLOGIJA

- Hronične masovne nezarazne bolesti uzrokuju 41 milion smrtnih slučajeva svake godine, što je ekvivalent 71% svih smrtnih slučajeva širom sveta.
- Više od 15 miliona ljudi umre od hroničnih masovnih nezaraznih bolesti u dobi između 30 i 69 godina

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI - EPIDEMIOLOGIJA

- 77% svih smrtnih slučajeva od hroničnih masovnih nezaraznih bolesti je u zemljama sa niskim i srednjim prihodima .
- 85% umrlih između 30 i 69 godina je iz zemljama sa niskim i srednjim prihodima.

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI - EPIDEMIOLOGIJA

- ❑ Kardiovaskularne bolesti čine većinu smrtnih slučajeva od hroničnih masovnih nezaraznih bolesti, ili 17,9 miliona ljudi godišnje, a zatim slede rak (9,3 miliona), respiratorne bolesti (4,1 milion) i dijabetes (1,5 miliona)..

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI - EPIDEMIOLOGIJA

- Hronične masovne nezarazne bolesti predstavljaju značajan uzrok smanjene radne sposobnosti, invalidnosti, kao i rastućih troškova zdravstvene zaštite.
- Ranjive i socijalno ugrožene osobe obolevaju i umiru pre ljudi na višim društvenim položajima, zato što su u većem riziku od izloženosti štetnim proizvodima, kao što su duvan ili nezdrava ishrana i imaju ograničen pristup zdravstvenim uslugama.

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI – FAKTORI RIZIKA

Non-modifiable	Modifiable	Lifestyle	Social
<ul style="list-style-type: none">• Age• Gender• Family history of CVD• Ethnicity• Genetic evidence• Previous history of CVD	<ul style="list-style-type: none">• Blood pressure• Total cholesterol• HDL cholesterol• Smoking• Blood sugar/diabetes• BMI• Markers of chronic inflammation	<ul style="list-style-type: none">• Smoking• Diet• Exercise• Stress	<ul style="list-style-type: none">• Income• Social deprivation• Environment

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI – FAKTORI RIZIKA

- Ponašanje koje se može promeniti, kao što su pušenje, fizička neaktivnost, nezdrava ishrana i štetna upotreba alkohola, povećavaju rizik od NCD.
- Duvan uzrokuje više od 7,2 miliona smrti svake godine (uključujući posledice izloženosti pasivnom pušenju).
- 4,1 milion smrtnih slučajeva godišnje se pripisuje prekomernom unosu soli/natrijuma
- Više od polovine od 3,3 miliona godišnjih smrtnih slučajeva se mogu pripisati konzumaciji alkohola
- 1,6 miliona smrtnih slučajeva godišnje može se pripisati nedovoljnoj fizičkoj aktivnosti .

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI – FAKTORI RIZIKA

- Četiri ključne metaboličke promene koje povećavaju rizik za nastanak hroničnih nezaraznih bolesti:
 - * visok krvni pritisak;
 - * prekomerna težina / gojaznost;
 - * hiperglikemija (visok nivo glukoze u krvi)
 - * hiperlipidemija (visok nivo masti u krvi)

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

HRONIČNE MASOVNE NEZARAZNE BOLESTI

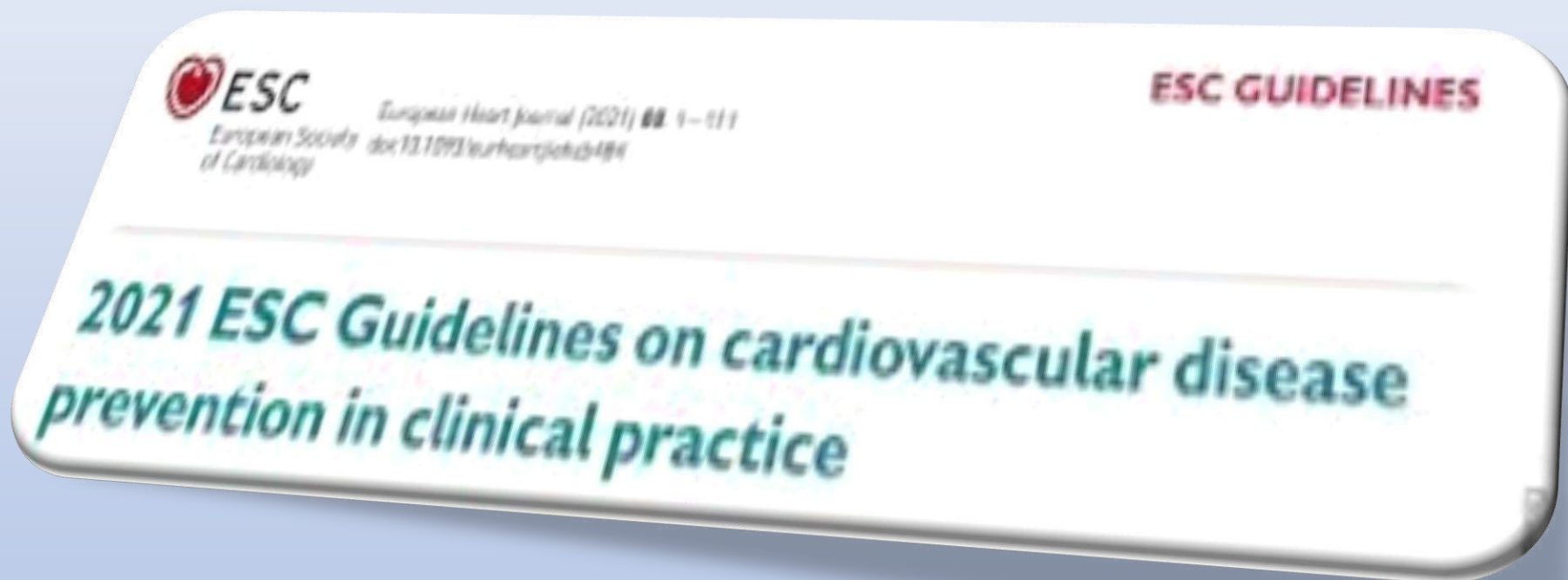
- Kardiovaskularne bolesti čine većinu smrtnih slučajeva od hroničnih masovnih nezaraznih bolesti, ili 17,9 miliona ljudi godišnje

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB

2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice. European Heart Journal 2021.

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB

NOVO!

2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice. European Heart Journal 2021.

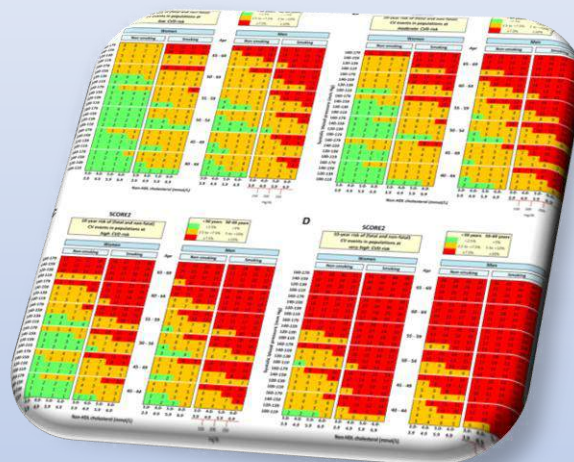

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB

SCORE2 I SCORE2-OP TABLICE

SCORE 2 = Systemic Coronary Risk Estimation 2;
SCORE 2-OP = Systemic coronary risk estimation2 in Older Persons

SCORE Working Group. E. S. C. Cardiovascular risk collaboration. SCORE2 risk prediction algorithms: new models to estimate 10-year risk of cardiovascular disease in Europe. Eur Heart J. 2021;42:2439–2454.

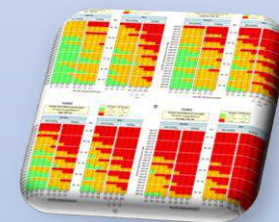

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB -SCORE2 I SCORE 2 – OP

- SCORE2 daje procenu rizika za kombinovani ishod fatalnih i nefatalnih KVB događaja, za razliku od SCORE koji procenjuje samo rizik smrtnosti od KVB-a.
- SCORE2 bolje procenjuje ukupni teret KVB-a, posebno među mlađim osobama
- Za osobe starije od 70 godina, koristite se SCORE2-OP tablice

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB

PROCENA RIZIKA KOD NAIZGLED ZDRAVIH OSOBA

- SCORE2 algoritmom procenjuje se individualni desetogodišnji rizik fatalnih i ne fatalnih KVB događaja (infarkt miokarda ili šlog) kod naizgled zdravih osoba starosti od 40 do 69 godina sa faktorima rizika koji ili nisu tretirani ili su nepromenjeni tokom nekoliko godina.

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB

- SCORE 2 tabele ne primenjuju se kod osoba koje imaju dokazanu KVB i kod osoba sa visoko rizičim stanjima – DM, FH ili drugim genetskim ili retkim poremećajma lipida ili krvnog pritiska, CKD ili kod trudnica.

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: “2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice” of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB

- SCORE2-OP algoritmom procenjuje se petogodišnji i desetogodišnji rizik za nastanak fatalnih i ne fatalnih KVB događaja (infarkt miokrada ili šlog) i prilagođen je dodatnom riziku kod naizgled zdravih osoba ≥ 70 godina.

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

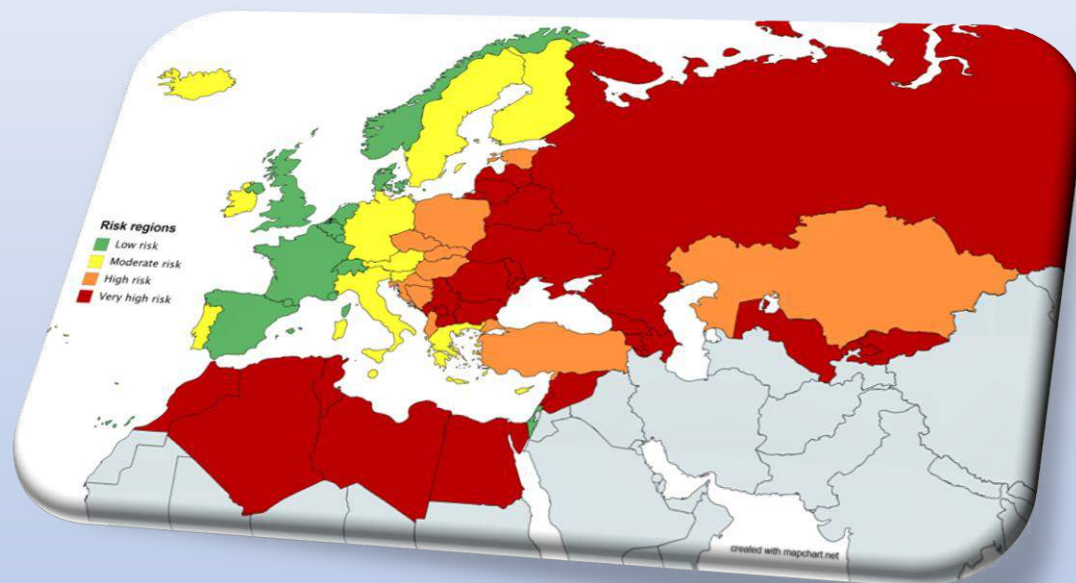

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - 4 EVROPSKA REGIONA

- ☐ SCORE2 i SCORE2-OP su u odnosu na standardizovanu stopu smrtnosti od kardiovaskularnih bolesti optimizovani za četiri različita klastera zemalja

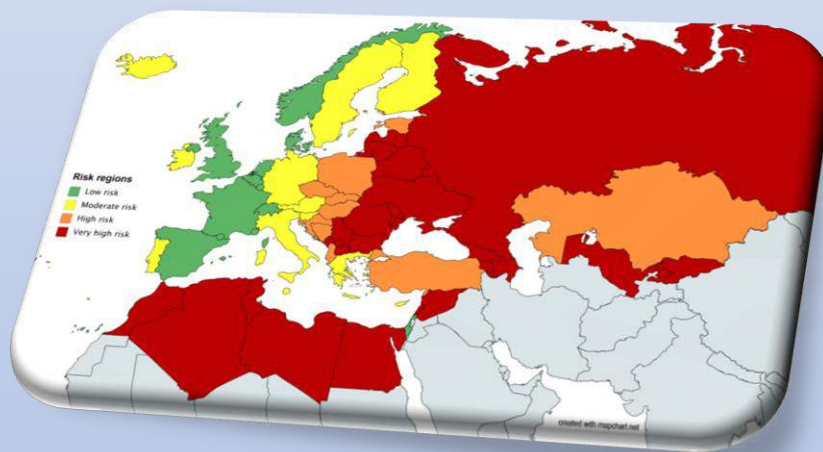

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - 4 EVROPSKA REGIONA

- Zemlje sa niskim rizikom:** Belgija, Danska, Francuska, Izrael, Lusemburg, Norveška, Španija, Švajcarska, Holandija, Ujedinjeno Kraljevstvo
- < 100 smrtnih slučajeva od KVB na 100.000 stanovnika

SCORE Working Group. E. S. C. Cardiovascular risk collaboration. SCORE2 risk prediction algorithms: new models to estimate 10-year risk of cardiovascular disease in Europe. *Eur Heart J.* 2021;42:2439–2454.

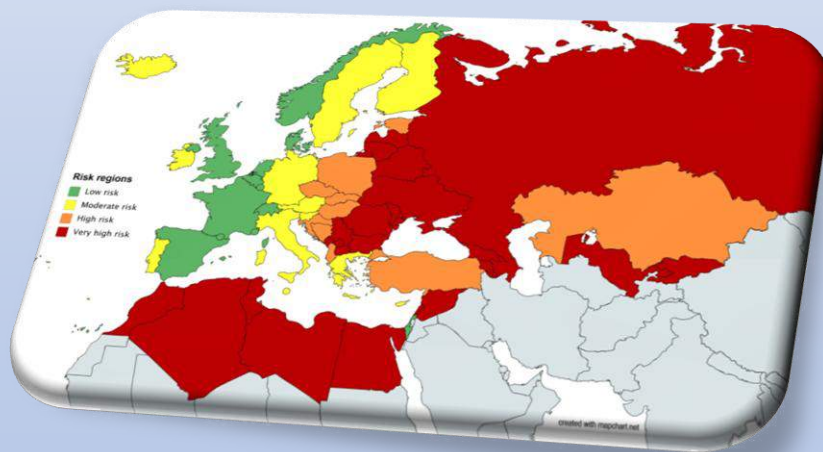

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - 4 EVROPSKA REGIONA

- ☐ **Zemlje sa umerinim rizikom:** Austrija, Kipar, Finska, Nemačka, Grčka, Island, Irska, Italija, Malta, Portugalija, San Marino, Slovenija, Švedska
- ☐ 100 – <150 smrtnih slučajeva od KVB na 100.000 stanovnika

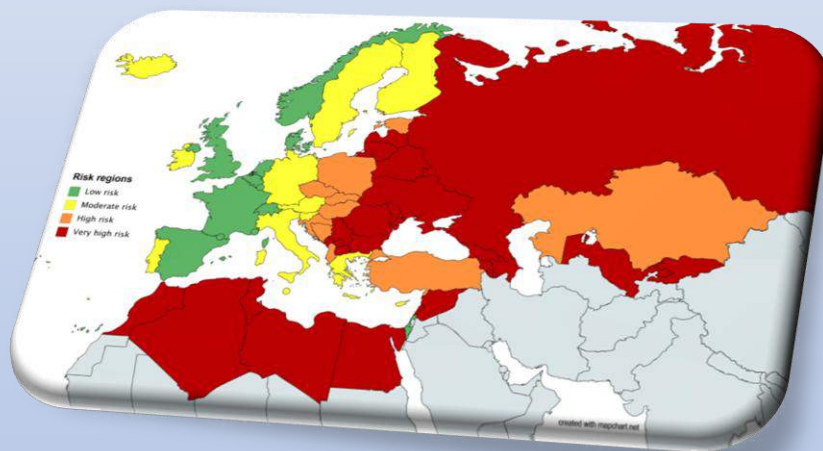

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - 4 EVROPSKA REGIONA

- Zemlje sa visokim rizikom:** Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Republika Češka, Estonija, Mađarska, Kazahstan, Poljska, Slovačka, Turska
- 150 - < 300 smrtnih slučajeva od KVB na 100.000 stanovnika

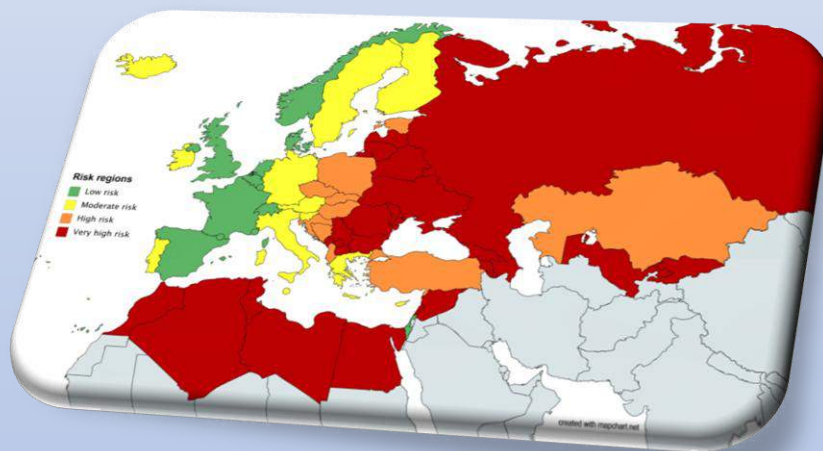

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - 4 EVROPSKA REGIONA

- Zemlje sa veoma visokim rizikom:** Alžir, Jermen, Belorusija, Bugarska, Egipat, Gruzija, Kirgistan, Letonija, Liban, Litvanija, Crna Gora, Maroko, Moldavija, Rumunija, Ruska Federacija, **Srbija**, Sirija, Severna Makedonija, Tunis, Ukrajna, Uzbekistan
- ≥ 300 smrtnih slučajeva od KVB na 100.000 stanovnika

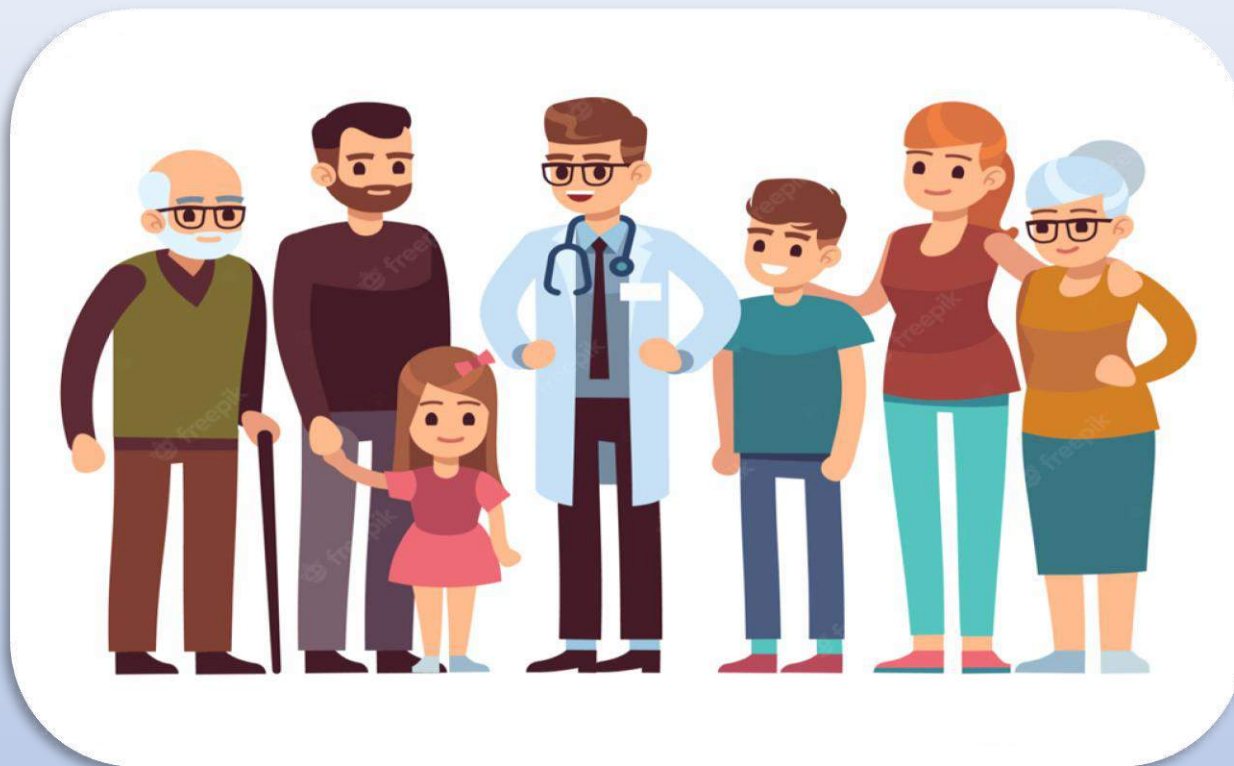

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB -KATEGORIJE PACIJENATA

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB -KATEGORIJE PACIJENATA

Potencijalno zdrave osobe

Osobe bez dokazane ASCVD,
diabetes mellitusa, CKD,
porodične hiperholesterolemije

<50

Nizak do
visok rizik

50-69

Nizak do
veoma visok
rizik

≥70

Nizak do
veoma visok
rizik

ASCVD=aterosklerotična kardiovaskularna bolest; CKD=hronična bolest bubrega

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB -KATEGORIJE PACIJENATA

Pacijenti sa CKD		
Hronično renalno obolenje Bez DM i ASCVD	Umerena CKD (eGFR 30-44ml/min/1.73 m ² i ACR <30mg/g ili eGFR 45-59 ml/min/1.73 m ² ACR 30mg/g - 300mg/g ili eGFR ≥60 ml/min/1.73 m ² ACR ≥300mg/g	Visok rizik
	Teška CKD ((eGFR ≤30ml/min/1.73 m ² ili eGFR 30-44ml/min/1.73 i ACR > 30mg/g	Veoma visok rizik

ASCVD=aterosklerotična kardiovaskularna bolest; CKD=hronična bolest bubrega;
ACR=Odnos albumin-kreatinin

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB -KATEGORIJE PACIJENATA

Porodična hiperholesterolemija

Udružena sa značajno
povećanim nivoom holesterola

N/A

Visok rizik

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB -KATEGORIJE PACIJENATA

Pacijenti sa tipom 2 DM

Pacijenti sa tipom I DM stariji od 40 g mogu biti klasifikovani pomoću ovih kriterijuma

Pacijenti sa dobro kontrolisanim DM koji kratko traje (na pr <10g) bez dokaza TOD i bez dodatnih ASCVD faktora rizika

Umeren rizik

Pacijenti sa DM bez ASCVD i/ili ozbiljnog TOD i koji ne ispunjavaju kriterijume za umeri rizik

Visok rizik

ASCVD=aterosklerotična kardiovaskularna bolest; CKD=hronična bolest bubrega

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB -KATEGORIJE PACIJENATA

Pacijenti sa tipom 2 dijabetes melitusa – nastavak

**Veoma
visok rizik**

Pacijenti sa DM i dokazanom ASCVD i/ili ozbiljnom TOD:

- eGFR <45 ml/min/1.73 m² nezavisno od albuminurije
- eGFR 45-59 ml/min/1.73 m² i mikroalbuminurija (ACR 30mg/g -300mg/g)
- proteinurija (ACR>300 mg/g)
- prisustvo mikrovaskularnih obolenja u tri različite lokalizacije (na pr mikroalbuminurija plus retinopaiija plus neuropatija)

ASCVD=aterosklerotična kardiovaskularna bolest; CKD=hronična bolest bubrega;
TOD = oštećenje ciljnog organa;

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB -KATEGORIJE PACIJENATA

Pacijenti sa dokazanom ASCVD

Dokazano ASCVD, klinička ili nedvosmisleno verifikovana imidžingom
Dokazana klinička ASCVD obuhvata prethodni AIM, AKS, koronarnu revaskularizaciju i druge arterijske i revaskularizacione procedure, šlog, TIA, aneurizma aorte i PAB. Nedvosmisleno dokazana ASCVD imidžingom obuhvata prisustvo plaka potvrđeno koronarnom angiografijom ili uz karotida ili CTA. NE obuhvata porast pojedinih parametara kao što je intima – medija zadebljanje na karotidnim arterijama

N/A

**Veoma
visok rizik**

ASCVD=aterosklerotična kardiovaskularna bolest;

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

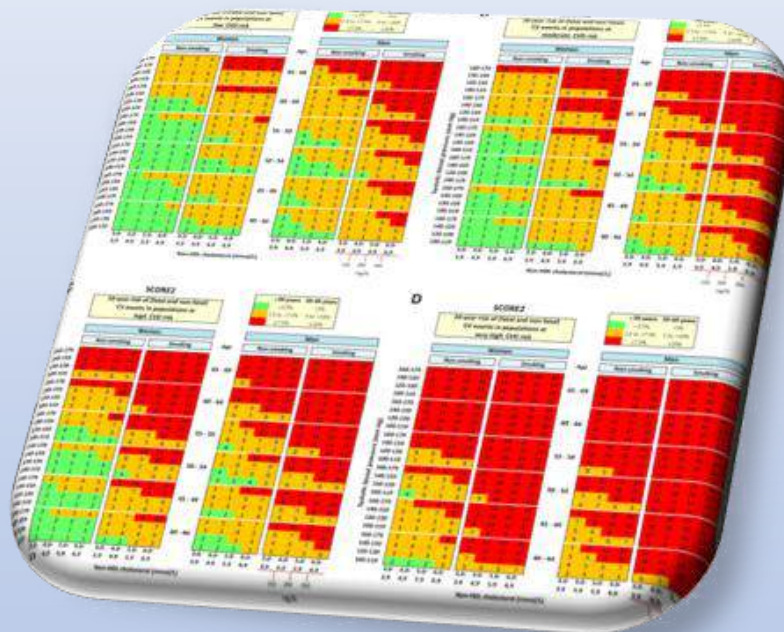
XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB

UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

- Prilikom desetogodišnje procene rizika neophodno je da se prvo identifikuje klaster zemlje i adekvatna tabela koja će se koristiti u proceni rizika.

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

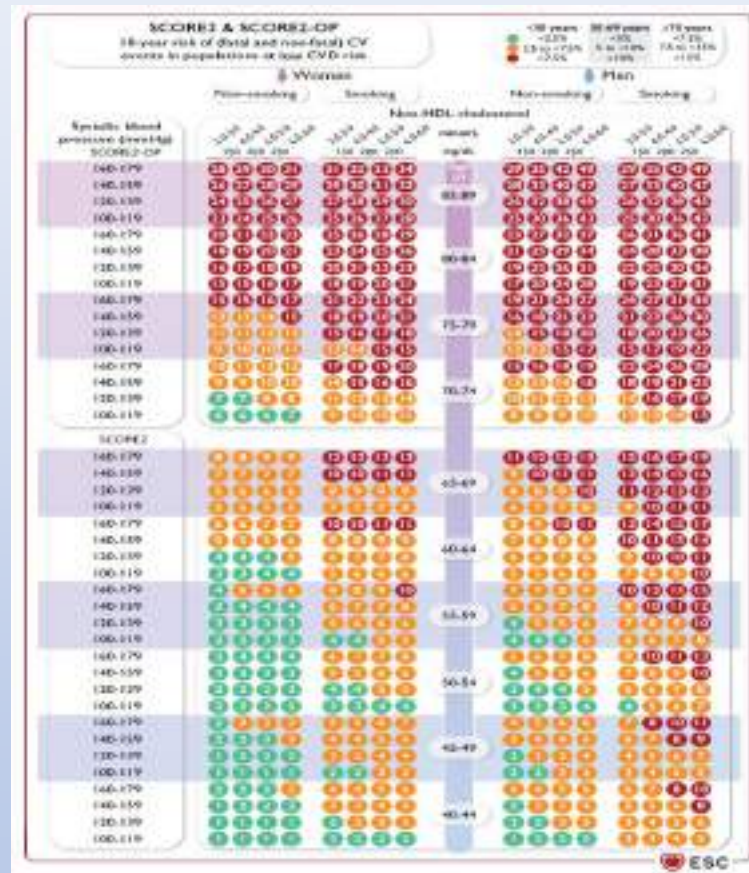
XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

- SCORE 2 i SCORE 2-OP tablice za procenu rizika za fatalne i ne-fatalne (infarkt mikarda, šlog) kardiovaskularne bolesti u populaciji sa **niskim rizikom**

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

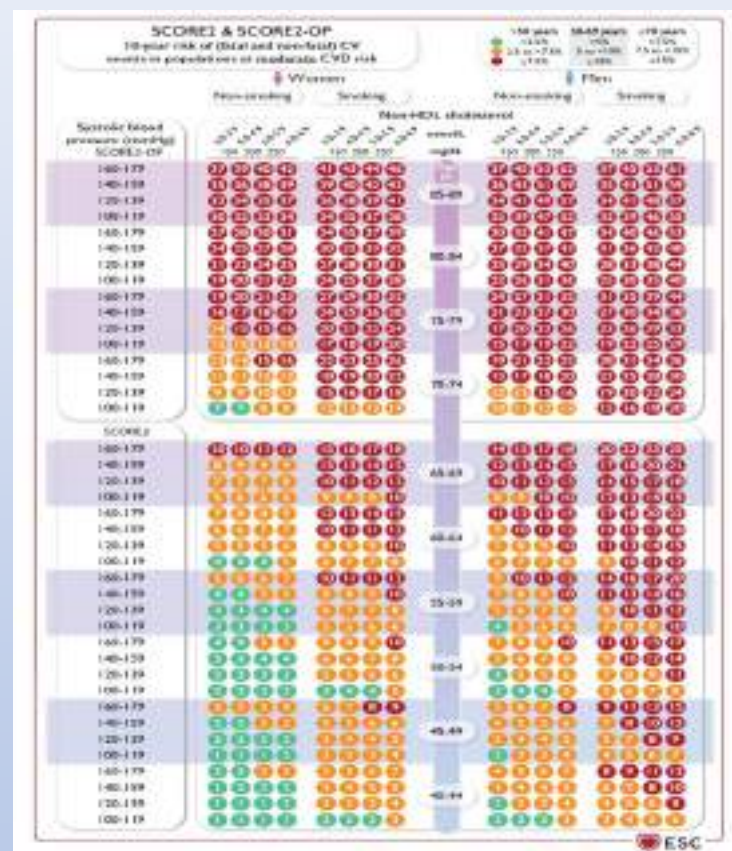
XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

- SCORE 2 i SCORE 2-OP tablice za procenu rizika za fatalne i ne-fatalne (infarkt mikarda, šlog) kardiovaskularne bolesti u populaciji sa **umerenim rizikom**.

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

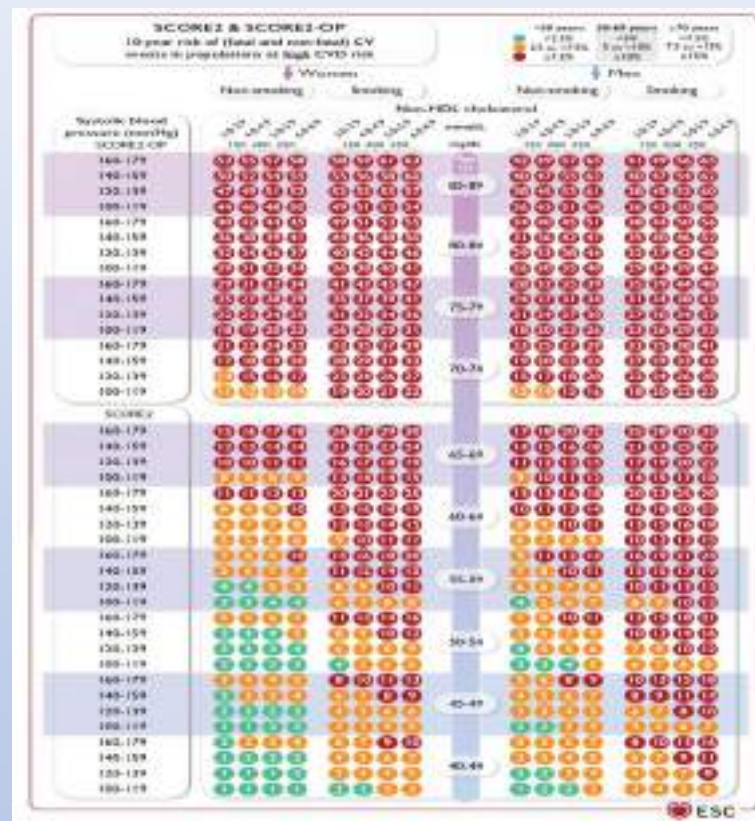
XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

- SCORE 2 i SCORE 2-OP tablice za procenu rizika za fatalne i ne-fatalne (infarkt mikarda, šlog) kardiovaskularne bolesti u populaciji sa visokim rizikom

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

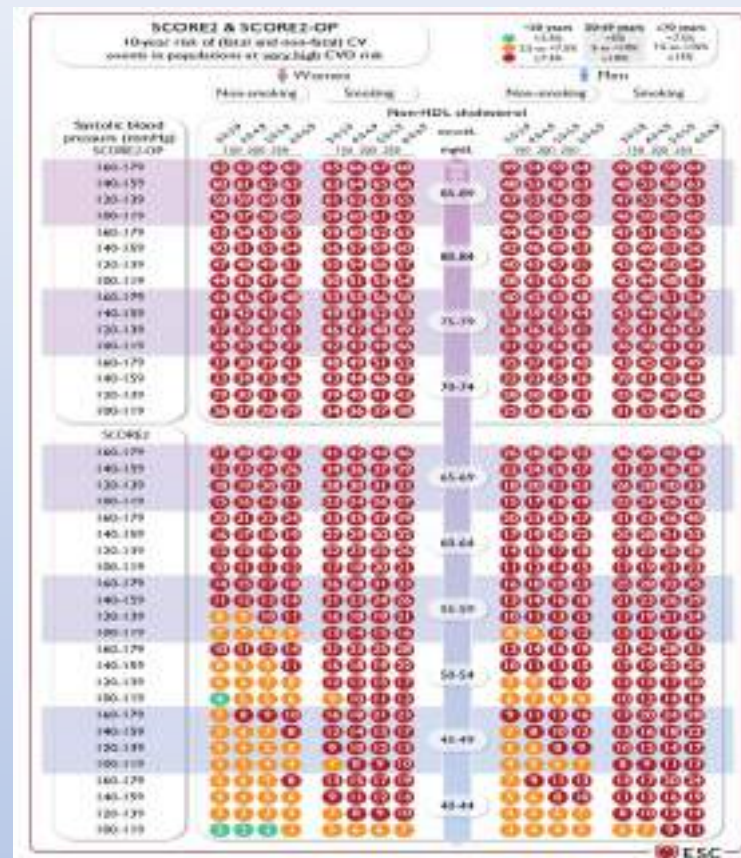

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

- SCORE 2 i SCORE 2-OP tablice za procenu rizika za fatalne i ne-fatalne (infarkt mikarda, šlog) kardiovaskularne bolesti u populaciji sa **veoma visokim rizikom**

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: “2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice” of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

- U zavisnosti od polne pripadnosti, pušačkog statusa i (približnih) godina života, unutar tabele potrebno je identifikovati polje najbližih vrednosti krvnog pritiska i **non HDL-holesterol**.

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

SCORE2 i SCORE2-OP

10-to godišnji rizik za fatalne i ne fatalne
KV bolesti u populaciji sa veoma visokim rizikom

<50 godina	50-69 godina	≥70 godina
<2.5%	<5%	<7.5%
2.5 to <7.5%	5 to <10%	7.5 to <15%
≥7.5%	≥10%	≥15%

Žene

Muškarci

Nepušači

Pušači

Nepušači

Pušači

Non- HDL holesterol

Sistolni krvni
pritisak (mmHg)
SCORE2-OP

3.0-3.9
4.0-4.9
5.0-5.9
6.0-6.9
150 200 250

3.0-3.9
4.0-4.9
5.0-5.9
6.0-6.9
150 200 250

mmol/L
mg/dL

3.0-3.9
4.0-4.9
5.0-5.9
6.0-6.9
150 200 250

3.0-3.9
4.0-4.9
5.0-5.9
6.0-6.9
150 200 250

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

- Procena rizika prilagođava se godinama života.

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

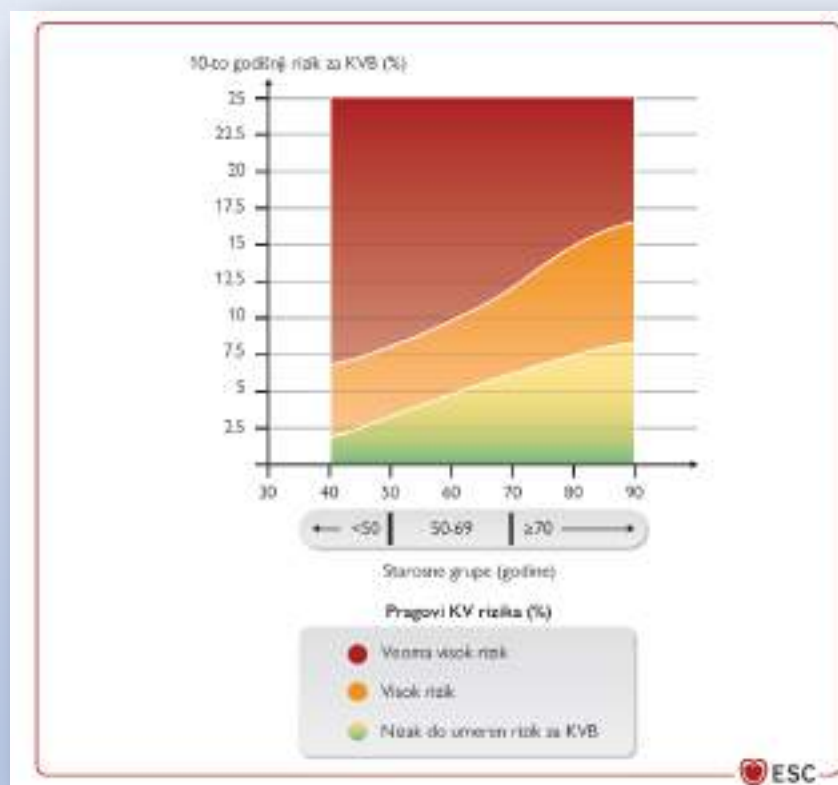

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB

- Šematski prikaz porasta desetogodišnjeg KVB rizika u starosnim grupama

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

- Kategorije rizika od kardiovaskularnih bolesti na osnovu SCORE2 i SCORE2-OP kod naizgled zdravih ljudi prema uzrastu

	<50 godina	50-69 godina	≥70 godina ^a
Nizak do umeren rizik za KVB: ne preporučuje se terapija FR 	<2.5%	<5%	<7.5%
Visok rizik za KVB: razmotriti tretman FR 	2.5 to <7.5%	5 to <10%	7.5 to <15%
Veoma visok rizik za KVB: terapija faktora rizika se preporučuje 	≥7.5%	≥10%	≥15%

©ESC

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: “2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice” of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB - UPOTREBA SCORE2 I SCORE2-OP TABLICA

- ❑ Cut off - granice visine rizika za ove kategorije se numerički razlikuju u zavisnosti od godina života da bi se izbegla situacija u kojoj se mlađe osobe ne leče, a starije previše leče

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

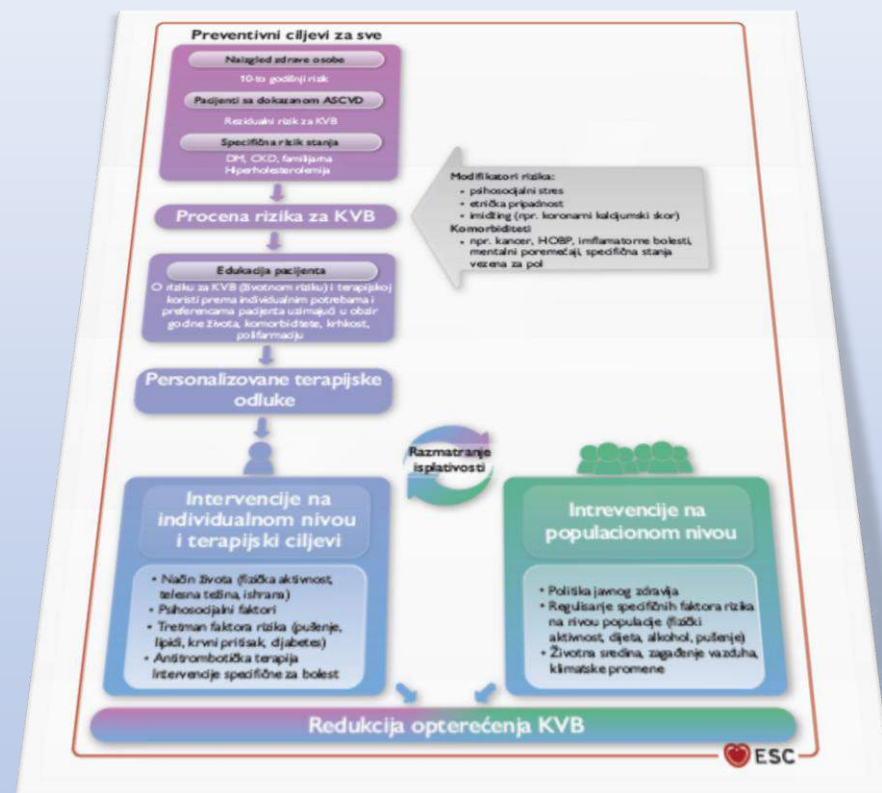
XVIII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

ДЛВ - СЛД
СЕКЦИЈА ОПШТЕ
МЕДИЦИНЕ

2021 ESC VODIČ ZA PREVENCIJU KVB

- Nakon utvrđivanja stepena kardiovaskularnog rizika odluka da se započne intervencija zasniva se na individualnom razmatranju i zajednički donetoj odluci.

Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: "2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice" of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).

XVII VOJVOĐANSKI DANI OPŠTE MEDICINE

LITERATURA

1. World Health Organization. Fact sheet - Noncommunicable diseases, 13 April 2021, accessed 10.06.2021. Dostupno na: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/noncommunicable-diseases>
2. Abidov A, Chehab O. Cardiovascular risk assessment models: have we found the perfect solution yet? J Nucl Cardiol; 2019.
3. SCORE Working Group. E. S. C. Cardiovascular risk collaboration. SCORE2 risk prediction algorithms: new models to estimate 10-year risk of cardiovascular disease in Europe. Eur Heart J. 2021;42:2439–2454.
4. Visseren, F.L.J.; Mach, F.; Smulders, Y.M.; Carballo, D.; Koskinas, K.C.; Back, M.; Benetos, A.; Biffi, A.; Boavida, J.M.; Capodanno, D.; et al. 2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice. Eur. Heart J. 2021,42, 3227–3337
5. Udruženje kardiologa Srbije. 2021 ESC Džepne preporuke za prevenciju kardiovaskularnih bolesti u kliničkoj praksi. Usvojeno od: “2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice” of the European Society of Cardiology (European Heart Journal; 2021 - doi: 10.1093/eurheartj/ehab484).